

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Resnične števe, se prodajajo po 3 ev. (6 stot.) v mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 ev. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je posiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20. Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

v nedeljo, dne 29. septembra
ob 4 popoldne

JAVEN SHOD

V BAZOVICI

v prostorih „Gospodarskega društva“.

DNEVNI RED:

Poročilo naših poslancev o mestnem
svetu oziroma deželnem zboru.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

BRZOJAVNE VESTI.

Avstrijska delegacija.

Odsek za zunanje zadeve.

DUNAJ 27. (Izv.) V današnji seji odseka avstrijske delegacije za zunanje zadeve se je končala debata o ekspoziji ministra zunanjih zadev, grofa Berchtolda in se je končno odobril proračun zunanjega ministrstva. Debata je bila tudi danes jako zanimiva. Odsek se je, stoječ pod vtisom vesti, ki prihajajo z Balkana in napovedujejo jako težke čase, kakor samo ob sebi umevno, bavil pred vsem z balkanskim vprašanjem. Vsi govorniki so se pečali s stališčem Avstrije napram temu vprašanju in eventualnimi koraki avstrijske politike v slučaju resnih balkanskih komplikacij.

Minister za zunanje zadeve, grof Berchtold, je tudi danes povzel za besedo in odgovarjal na tekmo debate stavljena vprašanja in dodajal kratke pripombe. Posebno je treba poudariti to, da se je danes tudi grof Berchtold izrekel za tako politiko napram Turčiji, ki gre za to, da se pri rešitvi turškega vprašanja ubere srednja pot, da se na eni strani čuvajo suverenitetne pravice Turčije, na drugi pa da se ustrezne upravljene zahtevam balkanskih narodov.

Ta izjava grofa Berchtolda je skorajda porok, da se je tudi avstrijski minister približal ideji avtonomiziranja kršćanskih provincij v Turčiji, kar je, kakor je danes poudarjal tudi delegat dr. Kramar, predpogoj za mirno in trajno ureditev balkanskega vprašanja.

Jugoslovanski delegati so pričakovali, da bo z nanji minister grof Berchtold odgovoril danes tudi na interpelacijo delegata Spincića v zadevi pogrešene državne politike na jugu monarhije, toda grof Berchtold ni odgovoril na to interpelacijo, vzlic temu, da je prepričan, kako upravičene so tozadevne pritožbe jugoslovanskih in drugih delegatov. Zunanji minister je molčal in s tem moralno podprl madžarski terorizem na Hrvaškem, s čimer je naredil gotovo veliko napako.

V sledečem sejno poročilo:

DUNAJ 27. (Kor.) V današnji seji odseka avstrijske delegacije za zunanje zadeve je delegat dr. Kramar obširno govoril o balkanskem vprašanju in izjavil, da bi mo-

rale Bolgarska, Srbija in Grška začeti vojno, ker bi to zahteval elementarni ljudski glas, če se ne uresniči upravičene želje kršćanskega prebivalstva. Če se takoj ne izvede popolna administrativna avtonomija, se katastrofi ni mogoče izogniti. Izvedba te avtonomije je najboljšje sredstvo, da se napravi mir na Balkanu.

Govornik se nikakor ne strinja z mnenjem kneza Schwarzenberga, po katerem bi Avstrija ne smela trpeti pridobitve novega ozemlja s strani Srbije, kajti če hoče Avstro-Ogrska voditi pametno jugoslovansko politiko, ne sme ovirati balkanskih narodov po morebitni zmagoviti vojni proti Turčiji, da si razdele Balkan med seboj. Avstriji se na ta način ni treba bati ničesar. Rusija hoče imeti mir za vsako ceno, vendar pa najbrž ostanejo odnosi med Avstro-Ogrsko in Rusijo še dolgo precej hladni. Če se pa izvede na Balkanu program, ki ga je razvil govornik, potem je to tudi najboljšje sredstvo za prirčne in zaupljive odnose med Avstro-Ogrsko in Rusijo.

Delegat Lecher je polemiziral z dr. Kramarjem in obžaloval, da zunanji minister ni omenjal v svojem ekspoziji gospodarskega vprašanja. Po njegovem govoru je bila seja prekinjena po pol 4 popoldne.

V začetku popoldanske seje je poprosil za besedo minister zunanjih zadev grof Berchtold in je odgovarjal na razna vprašanja. Poudarjal je, da je treba poseta francoskega ministrskega predsednika v Petrogradu in ruskega ministra zunanjih zadev v Londonu, katerima ni odrekati političnega pomena, smatrati pred vsemi za čin mednarodne kurtoazije, ki pa gotovo pospešuje cilje, ki jih je govornik hotel doseči s svojim predlogom glede na razgovor velevladi o bližnjem orijentu. Razdora med obema skupinama velevladi se sedaj ni bati in to temmanj, ker so one sprejele njegov predlog.

Minister je nato govoril o svojem predlogu, pri katerem je mislil na to, da bi pritegnil vodstvo orijentalnega vprašanja nase. „Ker pa se še vrše dogovori, ki so zelo prijateljskega in najzaupnejšega značaja, med posameznimi velevladami, nisem, želim, že z ozirom na diskrepcijo, ki sem jo dolžan drugim vladam, v stanu, da bi natečajne govoril o stvari in se moram omejiti na pojasnilo, da gre pri teh dogovorih za to, da se najde srednja pot, po kateri bi mogla turška vlada sprejeti stavljene predloge, ki bi pa zamogli podati narodnostim v Turčiji pozitiven povod za pomirjenje in tako pospeševati ohranitev miru.“

Z ozirom nato bi poudarjal nasproti delegatu dr. Kramarju, da je naša politika vzdržujoča in se je treba vsemu izogniti, kar bi moglo onemogočiti to politiko.

Raznim delegatom je padlo v oči, da sem v svojem ekspoziji omenjal „temnega, nerazščenega vprašanja.“ Se ne končani italijansko-turški spor in vse, kar je žnjim v zvezi, in nemiri v balkanskih državah, Macedoniji in Albaniji, že sami govore zase in mi odvzemajo nalogo, da bi nadalje govoril o tej stvari.“

Z ozirom na zahtevo, naj bi Avstrija pritiskala na Italijo, da se čim prej sklene mir, je odgovoril minister, da je Avstrija lani v tem smislu podala inicijativo, pritiskati na eno ali drugo obeh teh strank pa je nemogoče, ker je Avstrija zavzela že iz začetka strogo nevtrajno stališče. Ministra veseli, da so vsi delegati za ohranitev miru,

sedah, so vstala od mize, se umaknila v polutemni kot k staremu, širokemu divanu, da tamkaj zapele kmetsko pesem. Ivanu so zažarele oči, srce mu je začelo biti močnejše, v duši je občutil neki močan žar — in obrnil se k oknu, je začutil, da so mu lice orosile solze sreče. In upanje — veliko upanje, naravnost gotovost zmage mu je vstala v duši in gledal je v duhu siljajne in velike slike iz življenja prebujenega naroda in zavedne domovine. Potem je pihel v svojo sobo in se je v par trenutkih zopet vrnil, obtovorjen s knjigami. Prinesel je Kačiča, Dubrovničana Gjorgijca, Kolarjevo knjigo, in je z vsi hitrico — s tresočimi se rokami začel ž njimi obdarovati sestrin in Heleno.

Tega večera so bile pridobljene za delo in domovino tri krasne, tople dekliške duše! V postelji so še čebljale med seboj in se dogovarjale, kako bodo jutri pripovedovale še svojim prijateljicam in tovarišicam, da se mora sedaj govoriti in pisati hrvaški! — Ivan pa je, preden se je vlegel v posteljo — poiskal Madlenino zapestnico in jo s strastnim poljubom na hladno zlato zopet del na svojo roko.

Drugo jutro so upala dekleta, da pojdejo z materjo kupovat nove klobuke k prvi modistovski na Markovem trgu. Marija je

kar kaže, da je vladna konservativna politika v tem pogledu v soglasju z najširšimi ljudskimi sloji.

Glede na dardanelsko vprašanje je minister poudarjal, da je ruska vlada formalno izjavila svoj čas, da noče razviti tega vprašanja. Stvar torej ni aktualna. Urejena pa je po pogodbah, ki se ne dajo izpremeniti brez privoljenja pogodbenikov. Mi smo lahko zadovoljni s sedanjim položajem.

O sklenitvi kakega dogovora v zadevi vojnega brodovja tripotentente (Francoska, Rusija in Angleška), ni znanega nič konkretnega. Združenje francoskega brodovja v Sredozemskem morju nam ne daje nikakega povoda za vznemirjenje. Je le dokaz, kak zvečan pomen dajo povsod primerni vojni pripravljenosti na morju, kateri se moramo priključiti tudi mi.

Sekcijski načelnik Macchio je nato pojasnjeval o kontroli in poročilih zunanjih konzulatov o inozemski živinoreji.

Delegat grof Latour je z ozirom na ministrova pojasnila menenja, da je tajna seja nepotrebna.

Poročevalec marquis Bacquehem je poudarjal v svojem zaključnem govoru, da ga veseli, da je tudi delegat dr. Kramar končno tekom časa prišel do tega, da smatra trozvezo za neovrgljivo podlago naše zunanje politike. Kar pa zadeva njegov reformni program v Turčiji, pa misli, da bi ga Turčija ne sprejela. Končno je izrekel zaupanje ministru zunanjih zadev.

Po kratki specialni debati je bil sprejet proračun zunanjega ministrstva v splošnem in v podrobnostih.

Resolucija delegata grofa Latourja, naj se delegacije sklicujejo pravočasno, je bila sprejeta.

Vojni odsek.

DUNAJ 27. (Kor.) V pododseku vojnega odseka avstrijske delegacije je bilo brez debate vzeto na znanje poročilo trgovinskega ministrstva o posledicah odredbe, ki jih je ukrenilo trgovinsko ministrstvo z mornariško upravo z ozirom na svojačasna pogajanja z Ogrsko.

Nato se je razpravljalo o vprašanju, ali bo moglo nove bojne ladje, ki se sedaj grade, že opremiti s topovi večjega kalibra in jim dati za to potrebno večjo nosnost, ter o tozadevnih večjih izdatkih.

Zastopnik mornariške uprave je izjavil, da uprava ne namerava tega sedaj, temveč, šele pri prihodnjih zgradbah. Nadalje je dal pojasnila o nakupu materiala in opremi predmetov v inozemstvu, nakar je bila, ko so še nekateri delegati izrazili razne želje, seja zaključena.

Izmišljena zarota proti srbskemu kralju

BELGRAD 27. (Izv.) Zunanji korespondenti nekaterih francoskih in nemških listov so poročali te dni, da so odkrili v Belgradu zaroto proti srbskemu kralju Petru, ki jo je insceniral črnogorski princ — Jurij (!). Vest je popolnoma iz trte izvit, kar je že takoj razvidno iz dejstva, da črnogorski princ Jurij sploh ne ekzistira, in ji je edino le namen, da bi motila prijateljske odnose, ki so v zadnjem času nastali med belgrajskim in cetinjskim dvdom.

Srbski kraljevič Jurij.

BELGRAD 27. (Izv.) Kakor se zatrjuje, se prihodnje dni vrne kraljevič Jurij iz Pariza, oziroma Švice v Belgrad. Nekateri listi sicer zatrjujejo, da se je kraljevič Jurij od-

prva prosila. Toda gospa Kotromaničeva je odločila drugače. Ni bila namreč prijateljica gizdavosti in nepotrebnih izdatkov. Poleg tega pa se je strogo držala načela starejšin časov, da ni dobro, da se dekleta priuče lišpanja. Zato tudi sedaj niso nič pomagale Marijine že polujokave prošnje, niti njeno dokazovanje, da je banova instalacija tako redka in izredna slavnost, da je treba zanjo v vsakem pogledu novih klobukov in to tembolj, ker so njeni in Hanini klobuki že popolnoma iz mode. Gospa se ni dala pregovoriti, temveč je poslala po svojo nekdanjo sobarico, omoženo z nekim brivcem v mestu in je naročila njej, da obnovi predlanske klobuke. Marija se je nekaj časa kujalala, ko pa je videla, da je Hani prav, se je pomirila tudi ona. Ko pa je stala na dan banovega prihoda zgodaj popoldne pred zrcalom z obnovljenim klobukom na glavi in si morala priznati, da ji klobuk prelepo pristaja, in da se mu ne pozna dveletna starost — je bila popolnoma pomirjena in je popolnoma zadovoljna odšla s Hano in Heleno k doktorici Lubentičevi, da grede ž njo skupaj malo po mestu in ogledajo priprave in da potem doma počakajo uvoda samega, ker je sprevod imel priti po Pivarski ulici. (Dalje.)

peljal v Rim, kar pa ni resnično, temveč temelji ta vest na neki zamenjavi. Resnica je marveč, da je odpotoval le princ Pavel, nečak kralja Petra, v Benetke. In oni listi so ga zamenjali s kraljevičem Jurijem.

Kongres jugoslovanskih godbenikov.

BELGRAD 27. (Izv.) Med velikim čjo in binkštni prihodnjega leta se bo vršil v Belgradu prvi kongres jugoslovanskih godbenikov. V to svrhu se je sestavil pripravljalni odbor.

V Srbiji ujeta avstrijska vojaška patrulja.

BELGRAD 27. (Kor.) Po posredovanju avstrijskega poslanika v Belgradu, legacijskega tajnika pl. Pflügla, so dne 24. t. m. v bližini Belgrada ujeta patrulja, obstoječa iz ogrskih honvedov pod poveljstvom poročnika Szekeresa prepeljali v Zemun na hrvaška tla.

Sodna imenovanja.

DUNAJ 27. (Izv.) Imenovani so: okrajni sodnik v Trstu Babuder za deželnosodnega svetnika; okrajni sodnik pl. Gršič v Cerinjanu je imenovan za sodnega svetnika; za sodnike sta imenovana avskultanta Fran Vuga v Podgradu in Hugo Karaman v Pulli. Premeščen je sodnik Koršič iz Podgrada v Gorico in okrajni sodnik Fran Mavež kot deželnosodni svetnik v Ravni.

Anarhisti — tihoapci.

PRAGA 27. (Izv.) Državno pravdnistvo je dalo danes aretirati 14 anarhistov zaradi tihoapljenja saharina. V stanovanjih aretirancev so našli 67 kilogramov saharina.

Železničarska stavka na Španskem.

SARAGOSSA 27. (Kor.) Na zborovanju železničarjev v severni Španiji, Madridu, Saragossi, Alicantu, Udrilli in Carnimeni je bila sklenjena stavka, ki se prične dne 4. oktobra.

Homatije na Balkanu.

Bolgarska napovedala Turčiji vojno.

SOFIJA 27. (Kor.) „Agence Telegraphique Bulgare“ javlja: V inozemstvu razširjene vesti, da je Bolgarska napovedala vojno, so popolnoma neutemeljene.

Cenzura v Bolgarski.

SOFIJA 27. (Izv.) Vlada je uvedla strogo cenzuro. Danes je bil vsled odredbe oblasti ustavljen list rezervnih častnikov, ker je priobčil neki bojevit članek. Zlasti strogo cenzurirajo brzojavke.

Ruska sodba o položaju.

PARIZ 27. (Izv.) Iz Petrograda poročajo, da vlada v ruskih merodajnih krogih zelo pesimistično mnenje o razmerah na Balkanu.

Vtisk balkanskih vesti na Dunaju.

DUNAJ 27. (Izv.) V tukajšnjih diplomatskih krogih smatrajo z ozirom na današnje vesti, ki so prispele z Balkana, zunanji položaj za jako resen. Sicer so mnenja, da neposredna vojna nevarnost še ne ekzistira ravno, toda veleznatična je vendar izjava nekega visokega diplomata, da stavi le 4 proti 1, da se ohrani mir.

Vojno razpoloženje na Bolgarskem.

SOFIJA 27. (Izv.) Vesti o turških napadih na bolgarsko obmejno stražo in o koncentraciji turškega vojaštva v drinopoljskem vilajetu so silno razburile bolgarsko javno mnenje. V Sofiji vlada pravcaročno bojno razpoloženje, kateremu se tudi vlada prav kmalu ne bo mogla več odtegniti.

V vladnih krogih izjavljajo, da je koncentriranje turškega vojaštva v drinopoljskem vilajetu prava provokacija. Vladni listi pišejo danes v popolnoma drugačnem tonu nego pa doslej, in odkrito zahtevajo, naj Bolgarska na to provokacijo odgovori s takojšnjo mobilizacijo.

Turška vlada išče posojila.

CARIGRAD 27. (Izv.) Turška vlada je vprašala v Parizu za novo posojilo 8 milijonov turških funtov.

Ponesrečen dinamitni napad.

SOLUN 27. (Izv.) V Prilipu so na trgu ujeli osla, ki je nosil na hrbtu zavoj z 20 kg dinamita, h kateremu je bila napeljana tleča užigalna vrstica, ki so jo še pravočasno uničili in tako preprečili strahovito eksplozijo.

Rusko-angleški dogovor.

PARIZ 27. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo, da sta se ruski zunanji minister Sazonov in angleški minister Asquit tekom svojih konferenc v Balmoralu popolnoma zedinila glede enotne politike v zadevi ureditve razmer v Turčiji ter določila, da obe vladi skupno delujeta na to, da se vse evropske velesile zedinijo za enotno postopanje v balkanskem vprašanju.

PODLISTEK

Osvit.

Slike iz tridesetih let.

pisal Kaaver Šandor Gjalski. — Preval A. E.

— Nismo — nismo majhni in neznatni, kakor bi želeli dokazati svetu naši sovražniki. Veliki smo — samo treba je, da se zbudimo, da začnemo ljubiti vse, kar je našega, da nam ne bo več smešna in grda rodna beseda in rodna pesem in mila in draga samo tujka, ki nam jo daja naš sovrag! — je govoril Ivan. Razburjeno je vstal s stola in hodeč gorindol po sobi pripovedoval nadalje o Gaju, Mihanoviću, Kolarju in Draškoviću.

— O, gospoda grofa poznamo! — je vzkliknila Marija. — Kedarkoli prihaja v Lučevac, moramo peti kmetske pesmi, ki nas jih je naučila Magda. Najbolj mi ugaja tista: „Ranozorjor!“ — in Marija je začela s svojim prijetnim altovskim glasom peti pesmico.

— Zapijte, zapijte! — je prosila mati, ki je imela posebno rada ljudsko petje.

In dekleta, navdušena po Ivanovih be-

Preklic izvozne prepovedi.

BELGRAD 27. (Izv.) Kakor se zagotavlja v poučenih krogih, preklic srbska vlada v kratkem prepoved izvoza krmil.

Italijansko-turška vojna**Mirovna pogajanja.**

PARIZ 27. (Izv.) Iz Lausanne poročajo, da so italijanski in turški mirovni posredovalci našli novo formo, po kateri bi Turčija mogla sprejeti mirovne pogoje, če jim le tudi pritrjuje Arabci.

MILAN 27. (Izv.) Italijanska vlada je odposlala v Tripolitanijo novih 15.000 mož.

C. kr. korespondenčni urad.

C. kr. korespondenčni urad je naprava, ki naj bi imela glavni in edini namen, da točno informira javnost o važnejših dogodkih javnega življenja, toda, c. kr. korespondenčni urad ni še nikdar in nikoli vršil točno te svoje glavne naloge, zlasti pa ne napram Slovanom, in prav posebno ne napram nam Jugoslovanom. Koliko je že bilo pritožb, koliko ostrih protestov proti skrajno pomankljivemu, rekli bi, celo pristranskemu poročanju c. kr. korespondenčnega urada! V državnem zboru je bilo tozadevnih interpelacij, toda nikake izjemne na bolje, temveč kvečjemu na slabše.

Kdo se ne spominja onih naravnost škandaloznih poročil c. kr. korespondenčnega urada o dogodkih na Hrvaškem, ko c. kr. korespondenčni urad ni privašal drugega, nego skrajno tendenciozna, resnici naravnost v obraz bijoča, po podlih Čuvajskih kreaturah narekovana poročila ogrskega korespondenčnega urada. In koliko pritožb je že bilo proti nezadostnim, skrajno pomankljivim, naravnost prezirljivo pristranim poročilom c. kr. korespondenčnega urada o državnem zboru in to o vsaki stvari, ki zadeva nas Jugoslovane. Le pogleda naj kdo ta poročila, pa mora takoj videti, kako pastorki smo mi Jugoslovani napram ljubljencem c. kr. korespondenčnega urada, Nemcem in Italijanom. Govori nemških in italijanskih poslancev se poročajo v najboljše, najem eksperimentu, marsikaterikrat po celi odstavki celo dobesedno; pogledajte pa govore jugoslovanskih poslancev! Navadna formula za poročila o njihovih govorih je: „Nadalje so govorili...“, kaj so govorili, seveda tega ne pove c. kr. korespondenčni biro.

Brez časnikarskega znanja in prakse je delo v korespondenčnem uradu nemogoče. Kakor pa vse kaže, pa pri c. kr. korespondenčnem uradu poslujejo vsi drugi, samo ne časnikarji. Tako neusmiljeno nerodno izbrani poročil, kakor jih dajajo k nam na jug, pač ne more izbirati človek, ki ima le trohico pojma o potrebah in zahtevah dnevnega časopisa, temveč edino le kak za-prašen birokrat. In tako dobivamo k nam na jug na pr. o državnem zboru obširna poročila o govorih nemško-čeških poslancev, tuptam tudi govore kaknega nemškega štajerskega ali koroškega poslanca, potem o govoru tega ali onega Trentinca ali istrskega Italijana, o slovenskih in hrvaških poslancih pa ima c. kr. korespondenčni urad redkokada kaj; prav tako pa tudi ne o drugih Slovanih, pa naj se še obširneje bavijo z našimi jugoslovanskimi stvarmi.

Za kričec zgled tega doslednega preziranja Jugoslovancev naj navedemo poročilo o seji odseka avstrijske delegacije za zunanje zadeve dne 26. t. m.

Le glejte tu obširnega poročila o govoru kneza Schwarzenberga; cela stran ga je pisane s strojem. Edinemu jugoslovanskemu delegatu Spinčiču (poročilo je celo zamenilo njegovo ime z imenom delegata Čingrije) pa so privoščali 11 vrstic za njegove besede o splošni naši zunanji politiki; njegov znameniti govor o razmerah na Hrvaškem pa so odpravili s sledečimi besedami: „Redner wendet sich den Verhältnissen in Kroatien zu und bespricht diese eingehend.“

C. kr. korespondenčni urad ni imel ničesar drugega za ta znameniti govor, ki je napravil celo na ministrstva zunanjih zadev, grofa Berchtolda, tako silen vtisk, da je povabil delegata Spinčiča k zasebni konferenci, da se še podrobneje informira pri njem o razmerah na našem jugu!

Govor najboljšega poznavalca slovenskega juga, delegata prof. Dr. Masaryka, je odpravil c. kr. korespondenčni urad s tremi vrsticami, dočim je nemškemu kršćanskemu socijalcu delegatu Langu in njegovim polemiki s socijalnodemokratskim delegatom dr. Ellenbogom posvetil pol strani.

In to naj bi bila nepristranska, točna, izčrpna poročila, ki naj bi natančno informirala našo javnost o dogodkih in najvažnejšem zakonodajnem zastopu naše monarhije! Ali seveda, kakor smo že mi Jugoslovani vedno bili in smo še peto kolo pri vozu avstrijske politike, kedar bi nam bilo treba kaj dati, kakor nas poznajo le tedaj, kedar naj dajamo mi, tako nas tudi repli te protijugoslovanske državne politike, tudi z našimi davki plačani in vzdrževani c. kr. korespondenčni urad, kvečjemu le ošvrkne

tako-le mimogrede, češ: „friss, Krobot, kar ti damo, saj za e je vse dobro, najboljša pa palica in bič!“

Mislimo, da nam ni treba naših delegatov in poslancev posebej opozarjati na to škandalozno ravnanje c. kr. korespondenčnega urada, da store potrebne korake, da nemudoma preneha to, vse najostreje obsodbe vredno sramotilno preziranje Jugoslovanstva.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1913.

(Zvršetak.)

Čas zleta. Zveznemu odboru, sestojecem iz župnih odposlancev je sklenilo predstvedstvo predlagati, da se zlet vrši tri dni: 15., 16. in 17. avgusta 1. 1913.

Zletni lepak. Osnutke zanj izdeluje akad. slikar g. Vavpotič.

Godbo za zletne proste vaje. Je zložil brat Stane Vidmar, zmagalet v praški tekmi. Prvič so se izvajale zletne proste vaje ob tej godbi na zletu Ljubljanske sokolske župe v Šiški. Godba je krasno sestavljena in natančno izraža vse gibe in položaje. V kratkem izide prirejena za klavir. Cena 1 K.

Zletne razglednice. Izidejo že prihodnji teden, na kar že sedaj opozarjamo članstvo in Sokolstvu prijazno občinstvo. Prva zgodovinska serija zletnih razglednic prinese naslednje slike: predelovadci (vaditelji) „Južnega Sokola“ 1. 1864, članstvo „Južnega Sokola“ 1. 1865, deputacija ljubljanskega Sokola v Varaždinu 1. 1874, deputacija ljubljanskega Sokola na 1. češkem vsesokolskem zletu v Pragi 1. 1882 (kroj s klobuki), prvi vaditeljski zbor ljubljanskega Sokola pod načelstvom dr. V. Murnika leta 1896, dijaški vaditeljski zbor ljubljanskega Sokola 1. 1898 (iz tega so izšli nekateri sedanjí glavni vaditelji Sokolstva), prvi ženski tel. odsek (lubljankega Sokola) ob ustanovitvi 1. 1898 in proste vaje članstva na II. slovenskem vsesokolskem zletu v Ljubljani 1. 1904. Razglednice se naročajo pri finančnem odseku za III. slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1913. V založbi jih bodo imele tudi narodne trgovine s papirjem. Pri večjem naročilu velja naslednji popust: 100—200 razglednic 15%, 200—400 razglednic 20%, od 400 dalje 25%. Društva in privatniki morajo poslati znesek za naročene razglednice naprej, trgovci jih dajo v komisijsko založbo. Posamezne razglednice se prodajajo po 10 vinarjev. Vseh osem razglednic v skupnem zavitku (cela zgodovinska serija) stane 60 vinarjev. Barvne zletne razglednice, ki jih izdeluje akad. slikar g. Vavpotič, izidejo takrat, kadar bodo razprodane zgodovinske (1. izdaja). Zatorej, bratje, širite zletne zgodovinske razglednice! Sokolsko članstvo in slovensko občinstvo opozarjamo, da kupuje prave zletne razglednice, ki jih je izdalo vodstvo III. slov. vsesokolskega zleta, kar je razvidno iz tiska na razglednicah. Nekateri nemške židovske trditve nameravajo zrabiti zlet v zasebne špekulacije in so izdale sokolske razglednice, ki so po izvršbi in obliki slabe in niso v nobeni zvezi s sokolskimi društvi in III. slovenskim vsesokolskim zletom. Od teh nima slovenska sokolska organizacija nobenega dobička. Zatorej kupujte in širite prave zletne razglednice, ki jih je oskrbelo vodstvo III. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani.

Poziv! Vse slovenske, Sokolstvu prijazne liste prosimo, da ponatisnejo iz tega predelka poročila in notice o zletu.

Domače vesti.

Obrambena razstava v „Slovan-ski Čitalnici“ je otvorjena le še danes.

Vse je zasluga S. L. S. „Slovenec“ od minulega četrtka objavlja pod naslovom: „Še enkrat tržaški razmere“ dopis iz Trsta, v katerem se vrača na polemiko, ki je bila minul mesec med nami in „Slovenec“. Nočemo se spuščati s „Slovencem“ v ponovno polemiko. Smatramo pa za potrebno, da približemo trditve „Slovenca“, da je zavzela vladna politika na jugu nov, nam prijaznejši tok. No, ta trditev je navsezadnje le ponovitve prejšnjih „Slovenčinih“ trditve, da se imamo le vladi in zopet vladi zahvaliti za vse. Nov pa je sledeči stavek: „Da pa je vladna politika zavzela na jugu drug, nam prijaznejši tok, to je glavna zasluga — S. L. S.“ Da ima S. L. S. tak upliv in tako veljavo, tega dosedaj še nismo znali.

Vendar bi si dovolili vprašati „Slovenca“ sledeče: S. L. S., ki nima v Trstu niti toliko pristašev, da bi prihajala v poštev kot resna manjšina, je vendar bila v s'anu, da je tu provzročila spremembo vladnega kurza. Na Koroškem in Štajerskem, kjer je ogromna večina Slovencev v njenem taboru, pa se tamošnjim Slovincem sedaj, ko so v njenem taboru, godi ravnotako, kakor se jim je godilo, ko še niso bili v njenem taboru. — Vprašamo torej po vsej pravici: zakaj S. L. S. svoje moči ne uporablja v prilog tem rečem?!! Prosimo na to izčrpne odgovora.

Če ne dobimo dovoljnega odgovora, si bomo mogli misliti le dvojno: ali da nima

S. L. S. te moči in da zagreša le prazno baharilo, ali pa — če ima moč — noče pomagati koroškim in štajerskim Slovincem! Aut — aut. Tertium non datur.

Kaj je nam „sveto in dobro“? „Slovenec“ zopet odreda političnemu vodstvu in Trstu vsako zaslugo na lepem razvoju in napredku tržaškega Slovenstva ter pripisuje zaslugo vladi in — sebi! To je stvar ukusa. Zato radi prepuščamo „Slovencu“ — neomejeno in neskrčeno — tudi to, četudi vse prej nego opravičeno samohvalo. Našemu vodstvu pa je v povsem zadostno plačilo zavest, da naša stvar napreduje.

Le glede kurza vlade nasproti Slovincem par besed. Da v namestniški palači ne vlada več tista brutalna Rinaldinijeva krivičnost nasproti nam, to je res. Istotaka pa je tudi res, da so ravno po vzdrmljeni energiji in po odločnih nastopih Slovencev postali Rinaldiniji in njih režimi — pri nas nemožni.

„Slovenec“ je tudi silno užaljen, ker da mu vedno očitamo denuncijantstvo. A kakor da je člankar v hipu pozabil, kar je ravnokar pisal, zaključuje svoj članek z — novo denunciacijo na škodo tržaških Slovencev, ter lastnih istokrvnih bratov! Denuncira mladino in — Sokole. A to je najnikotnejši čin, ker nikdo ne more navesti — in „Slovenec“ ga tudi ne navaja — niti enega čina v dokaz, da se je naš „Sokol“ mešal v politiko, kamoli da bi bil za časa krize s Srbijo zagrešil kako srbofilstvo. A na vsem veleizdastvu — „Slovenec“ sicer ni napisal le besede, ali očitaje je jasno, prozorno — da je kriva... „Edinost“, ki da je „vse“, kar je srbsko sveto in dobro! Namen je sicer nizkoten in grd, ali moti se „Slovenec“, da smo radi tega zardeli od zadrege. O ne! Nasprotno. Mi se ponašamo s svojimi simpatijami do srbskega naroda, kakor ne skrivamo simpatij do hrvaškega in bolgarskega naroda, ker nam je milo in drago, kar je jugoslovanskega, ker je to — skupno, naše! A s tem, da nam „Slovenec“ očita ravno to, priznava, da pri njem — ni takih simpatij. S tem pa je „Slovenec“ sam dal poljasnila slovenski javnosti o pravih vzrokih navzkrižju med nami in njim.

Jutri predava prof. Šilović v „Dalmatinskem Skupu“.

Za učiteljice brez mest. V Vodica, Istra, je prazno mesto učiteljice. Učiteljice ali uč. kandidatke, ki še nimajo mesta, naj vložijo prošnjo na Vodice pri c. kr. okr. šolskem svetu Volosko. — Učiteljice z izpitom iz hrvaškega jezika imajo prednost. — Pri tej priliki omenimo, da so Vodice zelo lepo selo, kamor se pride s pošto iz Hrpelja v 2 urah približno. Selo ima vodovod, novo šolsko poslopje, ljudje so uljudni, dobri in šoli zelo prijazni. Za hrano in stanovanje ni sile. Šola je dvorazredna. Da tamkaj ni slabo, svedoči pač dejstvo, da se tamkajšnji učitelj nahaja že leta in leta na istem mestu.

Na Sovranišče! Poročali smo opetovano o požitvalnosti zavednih mož in mnogoobetajoče mladine na Sovranišču pri Sv. Ivanu, v prid naše prekoristne Ciril-Metodove družbe. Nič, prav nič nismo pretiravali, ko smo trdili, da take požitvalnosti ni najti kjersibodi. Od meseca julija t. l. do danes napolniti „tri C. M. nabiralnike“ in ker ni bilo v istih niti za vinar več prostora nabirati posebej še K 30 10 — to ni vsakdanja vest. Koliko denarja vsebujejo polni nabiralniki — ne vemo — vemo pa, da tehtajo natančno 1678 kg. No, če je teža tako lepa, bo svota brezdvomno — lepa. Radovednost, koliko vsebujejo polni nabiralniki, bo ugnana jutri, v nedeljo, dne 29. septembra popoldne.

Vsak, kdor želi seznaniti se z rodoljubno hišo g. Živca — tabor vrlih mož in mladeničev, naj prihiti jutri na Sovranišče — in zvedel bo, koliko se je tu dodelavalo v trimesečni dobi „domu na altar“. Dodeluje „Svetolovski cerkveni zbor“, vmes pa bo sviral „Salonski orkester vrdejskega Sokola“. Skupni odhod izpred svetlanskega „Narodnega doma“ ob 3.45.

Danes od 3.—5. in jutri v nedeljo od 10.—12. se vrši vpisovanje v glasbeno šolo „Glasbene Matice“. Vselej v dvorani „Trgovskega izobraževalnega društva“, ul. S. Francesco št. 2, I. n.

Obrambena razstava je obiskalo do petka popoldne 467 oseb. Lepo število sicer, a vendar marsikdo še ni izpolnil svoje narodne dolžnosti. Akad. ferijalno društvo „Prosveta“ vabi vse, ki si še niso ogledali razstave, naj tega danes ne zamudijo. Namen razstave je, da jasno predoči naše umikanje in napredovanje. Pravo znanje narodnega stanja rodi čelo pravi smisel za narodno-obrambeno delo. Navdušena beseda vnmilje človeka samo za danes, jutri pa je zopet vse brezbrizno, prazno. Črta, skica, slika pa se nam zariše v spomin; dajta nam nepozabno predstavo našega: navzgor in navzdol, utrja nas stalno za obrambeno delo.

V ponedeljek se otvori razstava v Go-

rici. Tržačani, ne pozabite, da je v Trstu „Obrambena razstava“.

Tržaška posojilnica in hranilnica naznanja p. t. občinstvu, da bo uradovala počenši danes tudi ob sobotah popoldne, kakor druge uradne dneve.

Cvetični dan pri Sv. Jakobu. Pomotoma je izostalo v zadnjem poročilu ime g. Pišota, ki je kot spremljevalec neutrudne naše cvetličarice g. Gabrijele Rapotčeve mnogo pripomogel h tako lepemu uspehu našega cvetličnega dneva. Bodi mu tem potom izrečena iskrena zahvala.

V soboto, dne 5. oktobra t. l. ob 9 zvečer v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu veliki koncert pevskega društva „Trst“.

Predavanje prof. Šilovića se vrši jutri dopoldne ob 11. v dvorani „Dalmatinskega Skupa“, ul. Sanità 16/I. Gosp. prof. dr. Šilović slovi kot eden izmed prvih jugoslovanskih pravnikov-znanstvenikov, je izboren govornik in navdušen narodnjak. Govoril bo o „o pabirkih po starem hrvaškem kazenskem pravu“. Naj se nihče ne ustraši, češ, tako suhoparne stvari niso zame! Predavanje bo na podlagi srednjeveškega hrvaškega kazenskega zakona osvetlilo pred nami celo narodno in duševno življenje našega bratskega naroda v preteklih stoletjih. To bo pestra, zanimiva kulturno-historična slika hrvaških, oziroma jugoslovanskih razmer pretekle dobe. Pri tem predavanju se bomo učili spoznavati pravo, čisto nepokvarjeno slovensko pravo; in v pravnih nazorih se vedno lesketa duša naroda. V tem predavanju bomo videli in spoznali torej svojo dušo, dušo svojega naroda, kakršna je bila pred stoletji...

Vabimo k temu predavanju vse zavedne Slovence. Posebno naj se čutijo povabljene bratje Hrvači in Srbi, pa nič manje tudi Slovenci, ker dr. Šilović bo govoril tako, da bo vsakemu Slovincu razumljivo.

Noben zaveden, posebno pa inteligenten Slovan tržaški, naj ne bi opustil to redko priliko, doprinesiti resnično nekaj h kulturnemu zblizanju Jugoslovancev. — Vstopnina 20 vinarjev za osebo.

Za centralno ljudsko knjižnico v Trstu, ki jo ima ustanoviti akad. društvo „Balkan“, daruje tov. abs. jur. Ferdo Perhacev sledeče knjige: H. R. Haggard: Dekle z biseri, L. Tolstoj: Kazaki, V. Beneš: Kraljica Dagmar, Maupassant: Novele, dr. V. Korun: Spake, J. Verne: Kapitan Hatteras, Fr. Erjavca zbrani spisi, Lavtizar: Pri Jugoslovanih, Disraeli: Vstaja Škenderbegova, dr. H. Tuma: Jugoslovanska ideja in Slovenci, I. S. Turgenjev: Prva ljubezen, F. M. Dostojevski: Igralec, Sv. Čeh: Pripovijesti, S. Gjalski: Jurkica Agićeva, I. zvezek zabavne knjižnice, Hrv. Mat. A. Dumas: Vitez iz Rdeče hiše (2 izv.). Skupaj 17 knjig. Nadaljne darove sprejema slov. akad. društvo „Balkan“ v Trstu, Narodni dom, Slavjanska čitalnica.

Tovariši abiturijenti! Prihaja čas, ko je treba zapustiti domovino in si iti iskati nove duševne moči v pospeševanje narodovega in lastnega obstanka. Odločili ste se že za Prago, Dunaj ali Gradec. Slednji Vas privabi le malo. Ali katere privabi, tisti najdete tu ti skupino dijakov, ki stremijo za temeljito in smoteno vsestransko samoučeno, razbrazdo ter se s tihim delom pripravljajo, posvetiti svoje moči v korist domovine. V njih sredino Vas vabi akad. tehn. društvo „Tabor“, ki ima svoje prostore v hiši Gartengasse 18 (prilicje).

Za odbor društva „Tabor“:

phil. N. Kovačič jur. Vladimir Juša
tč. predsednik tč. tajn. namestnik

Nova društva. Namestništvo je vzelo na znanje pravila sledečih novih društev: Bralno in pevsko društvo „Obmejna Straža“ s sedežem v Sramarju, občina Milje; podružnica DCM za V. mestni okraj v Trstu; podružnica „Slovenskega čebelarkega društva“ v Rihemberku; „Slovensko politično društvo“ s sedežem v Gorici in „Narodna čitalnica“ s sedežem v Cerovljah, politični okraj Pazin.

Oddaja dobave in postavitve železnih konstrukcij. Glasom razglaš, objavljene v „Lalbacher Zeitung“, „Osservatore Triestino“ in „Avvisatore Dalmato“. (Tak uradni list v deželi, ki je po 98% slovenska!! Op. ured.) se odda potom javnega razpisa dobava in postavitve železnih konstrukcij na progi Rudolfovo-Metlika, deželna meja.

Ponudbe se sprejemajo do najkasneje 14. oktobra 1912 do 12. polpodne pri železniškem stavbenem ravnateljstvu na Dunaju VI. Gumpendorferstrasse 10. Pogoji in drugi pripomočki so na razpolago tudi pri tem ravnateljstvu.

Kletarski tečaji na Proseku in v Kontoveju! „Kmetijska družba“ za Trst in okolice priredi poučna predavanja o umnem kletarstvu in sicer: V Kontoveju, jutri v nedeljo ob 10. predpoldne v prostorih „Gosp. srbskega društva“. Na Proseku, jutri v nedeljo ob 3.30 popoldne v prostorih „Gosp. društva“.

Svetoivanski cerkveni zbor priredi v nedeljo, 6. oktobra t. l., svojo koncertno veselico v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu.

Slovenci mesta in okolice! Reklamnih notic o veselici tega zgledega zbora ne bo mnogo, zato ne pozabite, da je naša dolžnost, da se te prireditve udeležimo v prav ogromni množini.

Danes od 3.—5. in jutri v nedeljo od 10.—12. se vrši vpisovanje v glasbeno šolo „Glasbene Matice“. Vselej v dvorani „Trgovskega izobraževalnega društva“, ul. S. Francesco št. 2, I. n.

Tržaška mala kronika.

1. Trst, 27. septembra 1912.

Požar. Včeraj popoldne je začela goriti lopa v Rojanu št. 46, ki se uporablja kot skladišče za stavbni material in je last stavbinskega podjetnika Antona Skerla. Kako je ožen nastal, se ne ve. Niso pa mogli zabraniti, da ne bi se bil raztegnil tudi na lopo, ki je last Jakoba Reservato in je bilo v njej precej lesa za kurjavo. Ogenj je bil tako močan, da je plamen že obližaval hišo št. 1. v ulici Ermacora in povzročil velik strah med stanovalci v hiši. Požarni brambor se je po štirih urah naporenega dela posrečilo lokalizirati ogenj. Pomagalo je pri gašenju tudi 80 vojakov 32. pešpolka, nastanjenega v Rojanu. Škoda znaša okoli 12.000 kron, pa je pokrita z zavarovalnico.

Zdravniku grozil z umorom. Včeraj popoldne je prišel v ambulančno sobo okrajni bolniške blagajne v ulici della Guardia št. 20 Črnogorec Dragutin Vratović, star 26 let, dlinar, stanujoč v ul. Molin a vento št. 30. Zahteval je od tamošnjega zdravnika dr. Corazza, naj se mu izplača bolniška podpora za 12, ne pa za 8 dni, kakor mu je bilo določeno. Ker pa zdravnik ni ustrejel njegovi zahtevi, ki je bila neupravičena, mu je Vratović začel groziti, da ga ubije. Morali so poklicati redarja, ki je nasilnega Črnogorca odvedel v zapor.

Izgubil se je. Danes dopoldne je vzbujal na Barriero splošno pozornost neki skromno oblečen deček, star kako poltisoletno, ki je sam stal na ulici in mlo jokati. Rečeval ni znal povedati niti svojega imena niti stanovanja. Ubožčka je začasno vzela v oskrbo rodbina Cupuana, ki stanuje v ulici Sette fontane št. 15, I. nadstropje.

Areiran je bil na zahtevo tukajšnjega deželnega sodišča ladijski natak Marcel Kalin, star 18 let, rodom iz Trsta.

Težka telesna poškodba. Trgovski pomočnik Anton Corso, star 46 let, doma iz Castellamare Golfo pri Neapolju, stanujoč v ul. Molin a vento št. 25, se je predišnočnim okoli 11 v gostilni Ivana Križmana v ul. Conti št. 4 nekaj spril z nekimi drugimi gosti. Iz besedi je nastal pretep in Conti je v pretepu dobil tri udarce z odprtim nožem po hrbtu. Eden je bil poseben nevaren, ker je zadela leva pljuča. Ranjenca so prepeljali v mestno bolnišnico, kamor je prišla pozneje sodna komisija.

Ko so vprašali ranjenca, kdo ga je ranil, ni vedel, ali pa ni hotel povedati nič, vendar pa je policija še tekom noči aretirala tri osebe, na katere je letel sum, da so ranili Corso, in to tembolji, ker so bili tisti večer v resnici tudi v oni gostilni in v Corsovi družbi. So pa to 24letni renjokolo Salvatore Corato, stanujoč v ul. dell' Industria št. 1, Anton Vetrak, bivač v Tržicu, in Minkuš Fr., star 47 let, čevljar, iz Sv. Križa, stanujoč v ulici Michelangelo Buonarroti 11.

Areiran goljuf. Dvanaest dni je žbival v našem mestu neki Alfred Loeff, star 28 let, iz Polešove na Moravskem. Enajst dni je stanoval v ul. Valdirivo št. 34, en dan pa v Excelsior Palace hotelu. Loeff je iskalo naše deželno sodišče, želele pa so si ga tudi sodne oblasti v Atenah, kjer je zakrivil celo vrsto goljufij.

Nekako pred enim letom je bival Loeff v Trstu in se izdajal za zastopnika tovarna za dišave in kemične izdelke. Inseriral je v tržaškem časopisju in tukajšnje tvrdke so se zanesle na njegove oglašne ter naročale blago in tudi dajale znatne nadavke, oziroma kavcije, proti katerim jim je odstopal edino zastopstvo „svojih tovarnov“ za Trst, obetajo jim velikanske dobičke. Ko pa mu je postalo prevroče v Trstu, je Loeff nape svoja jadra in odjadral, ne ve se, kam.

Sedaj pa je Loeff zopet prišel v Trst in iznova začel inserirati v „Piccolu“, da se odda zastopstvo neke tovarne kemičnih izdelkov proti garanciji 5 do 25.000 K. Toda sedaj pa se je zmotil, ko je mislil, da so v Trstu tako kmalu pozabili njegove prejšnje goljufije. Oblasti so se preveč zanimale zanj, in včeraj je bil areiran.

Mož jo je obstrelil. V mestno bolnišnico so danes zvečer pripeljali 49letno Ivano Babičovo iz Vinjol pri Piranu, kateri je njen mož, ki je nekoliko slaboumen, pogljal iz revolverja kroglo v glavo.

Ogenj. Ob 2 popoldne se je vnel v mehaniški delavnici Marina Bortoluzzi v ulici Sv. Franciška št. 8 avtomobil Fr. Saxide. Škoda znaša 2000 K.

Slovensko gledališče.

Jutri v nedeljo slavnostna otvoritvena predstava: „MOLOH“.

Slika iz ruske revolucije. Spisal Lev Birinski.

O sami drami spregovorimo v jutrišnjem podlistku, za sedaj bodi le omenjeno, da se ruski pisatelj v tej drami bavi z rusko revolucijo in da je snov zelo interesantna in vedno aktualna.

Vodstvo „Dram. društva“ je letos uvelo dnevno blagajno. Opozarjamo občinstvo, da se vstopnice dobivajo vsak dan na blagajni od 9 do 1 popoldne in od 4 do 6 popoldne. Če bi se kdo še želel abonirati, lahko to stori še danes in jutri.

Društvene vesti.

Trž. sokolska župa.

Skupna redna telovadba župnih vaditeljskih zborov: Danes ob polosmih zvečer: Člani. Pridite polnostevilno! Na zdar!

Načelnik.

Pevsko društvo „Trst“. Jutri v nedeljo ob 3 pop. pevska vaja za mešan zbor.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Prihodnji teden se prične zopet redne pevske vaje za mešani in moški zbor. Vljudo vabimo tem potom vse p. n. dame pevke in g. pevce, da se v obilnem številu odzovejo vabilu ter pridno in redno posejajo pevske vaje. Vsakdo, kdor ima resno voljo in ljubezen do petja, je dobro d. sel. Pevske vaje se vrše v dvorani „Trgovskega izobraževalnega društva“, ulica S. Francesco št. 2, I. nadstropje, levo. In sicer za dame ob ponedeljkih in sredo, za gospode ob torekih in petkih od 8 do 9 zvečer. Prva vaja za dame v ponedeljek, dne 30. septembra, za gospode pa v torek, dne 1. oktobra t. l.

Društvo jugos. železniških uradnikov in Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicujeta za nočjo skupno sejo osrednjih odborov, katere se udeležijo zastopniki Lige slovenskih železničarjev v Pragi. Na dnevnem redu je točka: Ligična konferenca 1912. Z ozirom na važnost predmeta je pričakovati obilno udeležbo obojestranskih gospodov odborov. Seja se vrši v prostorih DJŽU v ulici Torre bianca, št. 41/1; začetek ob 8.30 zvečer.

Odsek tržaškega „Sokola“ v Rojanu priredi v nedeljo, dne 29. t. m. v prostorih „Konsumnega društva“ bratom, poklicanim k vojakom, o. i. hodnico s telovadbo, pri kateri nastopi 1 vrsta članov in naraščaj. Vstopnina k odhodnici 30 stot. Začetek točno ob 4.30 popoldne. Temu bo sledila plesna zabava, pri kateri bo sviral rojanski šramel oktet.

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi jutri v nedeljo narodno dirko na progi Bazovica-Podgrad in nazaj. Začetek ob 2.30 pop. Upišnina 4 K. Pet krasnih svetinj. Vpisuje se tudi na dan dirke na štartu. Dirke se lahko udeležijo vsi slovenski kolesarji.

— Danes ob 8 zvečer sestanek vseh kolesarjev v kavarni „Minerva“, kjer se bodo tudi vpisovali: naj pridejo tudi oni, ki bi hoteli sodelovati pri društveni fanfari, ki se v kratkem ustanovi.

Klub „Kolumbus“ pri Sv. Ivanu priredi jutri v nedeljo od 4.—9. zvečer plesni venček, katerega čisti dobiček je določen družbi sv. Cir. in Met. Zato vabimo na veliko udeležbo.

Prvo vojaško veteransko društvo za Trst in okolico „Cesar Franc Josip I.“ priredi jutri, v nedeljo, na vojaškem streljišču v Bazovici streljanje v tarčo. Uspehi so veljavni za darila, ki se razdelijo pri cesarskem streljanju, katero priredi društvo dne 6. okt. t. l.

Gosp. udje in gostje z družinami so vljudo vabljani k obilni udeležbi. Vstop na streljišče je prost.

Nar. del. organizacija.

— Obrambna razstava. Centralni odbor NDO opozarja člane na obrambno razstavo, ki se nahaja v „Narodnem domu“. Vstopnina za člane NDO je znižana in stane 10 vin. za osebo.

Potrebno je, da prinese vsak član člansko knjižico s seboj.

— Veselica delavcev Lloydovega arzenala, članov NDO, se bo vršila, kakor naznanjeno, 29. t. m., v gostilni „pri Trolcu“ Ob 2 pop. bo odhod izpred kons. društva „Jadran“ z godbo in zastavo. Veselica se prične ob 3 popoldne. Slovenski delavci! Udeležite se veselice tovarišev v Lloydovem arzenalu polnostevilno!

— Skupina NDO „Sv. Marko“. Danes ob 5 popoldne važen sestanek v novih društvenih prostorih pri Sv. Jakobu. Ker gre za priprave glede občnega zbora skupine, pričakujemo obilno udeležbo.

— Zidarska skupina NDO sklicuje za danes 28. t. m., ob 8 1/2 zvečer javen shod v kons. društvu v Ricmanjih.

— Jutri običajna nedeljska zabava. Začetek točno ob 4 popoldne.

— Delavcem tovarne „Linoleum“ naznanjamo, da skliče skupina NDO „Linoleum“ v najkrajšem času občni zbor, na katerem se voli nov odbor. Odstopilo je

:: Paroplovna družba S. A. D. Tripovich & Ci. Trst

Eksprešno Trst-Benetke in nazaj

po morju.

Prevoz v 3 urah s krasnim in zelo hitrim parnikom na turbine

s tremi vijaki

„VENEZIA“

s tremi vijaki

opremljenim z vsem modernim komfortom ter s saloni I., II. in III. razreda.

Odhod iz Trsta: vsaki dan ob 8 zjutraj. — Odhod iz Benetk: ob delavnikih ob 2 popoldne, ob nedeljah ob 9 zvečer.

VOZNE CENE:

Iz TRSTA:

Tja: I. razred K 12-40; II. razred K 8-40; III. razred K 5-40.

Iz BENETK:

Tja: I. razred Lir 3-; II. razr. Lir 8-50; III. razred Lir 5-30.

Tja in nazaj (veljavno 15 dni)

I. razred K 18-50; II. razred K 12-50; I. razred Lir 19-; II. razred Lir 13-; III. razred K 8-20. III. razred Lir 8-50,

Nedeljski izlet Trst-Benetke in nazaj:

I. razred K 12-; II. razred K 9-; III. razred K 6-.

FINA BUFETNA POSTREŽBA.

Vozni listki se prodajajo: V TRSTU: pri Mandel & Co, menjalnica, Borzni trg št. 12; P. Christofidis, potovalna agencija, Palace Hotel; Urad za potovalce Avstr. Lloyd. — V BENETKAH: pri Radonichich fu D. Piazzeta San Marco; Agencija Avstr. Lloyd, Riva Schiavoni. — Listki se razun tega lahko kupijo tudi v družini kočici v Trstu na pomolu S. Carlo — v Benetkah v Bacino San Marco.

Pridržan preklc in premembe na podlagi službenega pomorskega pravilnika.

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezervni fond K 53.758.285-24.

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 115.390.603 61.

Dividend se je doslej izpl. K 2.598.081-85. Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12, TELEFON št. 21-47.

Matija Bulić

priporoča cenj. občinstvu

svojo gostilno „Ai buoni amici“

ulica Belvedere št. 39,

točilnico vina in piva

z raznimi mrzlimi jedili

v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1,

gostilno „Al buon Almissan“

v Rojanu, ul. Montorsino 3,

točilnico vina v Barkovljah

(Bovedo), ul. Perarolo št. 342

(hiša Ščuka).

Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omša ter pi-o

Dr. Pečnik

(Dr. PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2—1 & 7—7 1/2.

— ZDRAVNIK —

Dr. D. KARAMAN

špecialist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grijo in nos)

ordinuje na svojem stanovanju v Trstu,

Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne.

TELEFON 177/IV.

BRIVEC

Andrej Rojic

TRST - ULICA ACQUEDOTTO št. 20. H'gijenična in dobra postrežba. Se priporoča za obisk.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. sobni tehnik

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. n.

Priporoča se

slovenska šivilja

TRST

ulica Barriera vecchia 33

vrata šte. 13.

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovjše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Združ. parnih mlinov „Hnngaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usorci se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjav: ALBERTO FINZI, Trst.

Obrambena razstava bo danes, zadnji dan, odprta do 9. zvečer. Kakor rečeno, je danes zadnji dan, a jutri se ta razstava otvori v Gorici.

namreč večje število odbornikov, in da bo skupina zopet uspešno napredovala, hočemo odbor izpopolniti. Koristno bi bilo, da bi si člani NDO v tej tovarni pričeli zbirati kandidate že sedaj, da nam bo mogoče čimprej salicirati občni zbor.

— Pekovski pomočniki! Pripravljalni odbor skupine pekovskih pomočnikov NDO sklicuje za jutri ob 10 dopoldne važno zborovanje v društveni dvorani NDO, ul. Sv. Frančiška 2. Tovariši, agitirajte, da nas pride mnogo skupaj! Pripravljalni odbor.

Skupina N. D. O. „Lloydov arzenal“ sklicuje za danes, 28. septembra ob 7 zvečer

„JAVEN SHOD“

v novih društvenih prostorih pri Sv. Jakobu.

DNEVNI RED: Protest proti nepravilnemu odpušcanju delavstva v Lloydovem arzenalu. — Roroča tudi državni poslanec g. dr. Rybář.

Delavci, dnevni red je važen, zato naj ne manjka nihče! ODBOR.

Vesti iz Goriške.

Občinske volitve v Gorici zopet odložene! Vsled rekurza „Narodnega odbora“ na namestništvo, da se namreč niso rešile reklamacije slovenskih volilcev od strani magistrata zakonitim putem, so se preložile nadomestne volitve v občinski svet na nedoločen čas. Magistrat je vrgele vseh 266 reklamacij enostavno v koš; županu so dali nalogo, naj to naznani v zadnji seji občinskega sveta in po mnenju italijanskih liberalnov je bila vsa stvar rešena. Mestni svet je obračal, a c. kr. namestništvo je kar obrnilo.

Združeni Slovenci so sklenili kompromis z Nemci. V takih odnošajih, kakor so sedaj v Gorici, odobravamo tudi mi to zvezo, h kateri pa niso žalibog hoteli pristopiti italijanski klerikali, ki so največji nezadovoljnejši in ki vedno zahtevajo, naj se pokliče v Gorico vladnega komisarja. Ne mislimo s temi besedami očiti magistratovec kake nerednosti po — puljskem vzorcu, a vsak človek mora uvideti, da je vedno bolje, ako reprezentira mestni svet vse meščane in ne samo tretjine, kakor dosedaj. Ali je to pravično, da nima 12.000 goriških Slovencev, oziroma čez 20.000 nezadovoljnih nobenega zastopnika v mestnem svetu, v katerem sede vsled zastarelega in za sedanje čase ničvrednega volilnega reda le italijanski liberalci, komandirani od par nesposobnih voditeljev? Da govorimo tozadevno resnico nam dokazuje župan Bombig, ki je bil sicer dober trgovski pomočnik in je sedaj izvrsten trgovec s krompirjem, a na županski stolec nikakor ne sodi! Dokazuje nam državni poslanec za goriško mesto, višji sodni svetnik Ušal, dober avstrijski (!) c. kr. uradnik, ki so ga v zadnjih hipih in le v zadregi poklicali iz Trsta, kjer je preživel polovico svojega življenja, da se rešijo iz zagate..., ker drugače bi se znalo pripetiti, da ostane goriško mesto brez vsaj za figuro liberalnega poslanca. In vspricho te duševne mizerije se drzne vsklikati „Corriere“: „Angleški statistik se ni obotavljal izreči, da se bojuje italijansko ljudstvo v Veneciji Giulia v imenu visokega ideala in da to ljudstvo vrši z vsakim dnevom heroizem. Naši sovražniki ne čutijo te naše vsakodnevne heroične borbe (seveda ne!) Oni zasmehujejo naše ideale, ker so njim ideali nepoznani pojmi. Naprej, goriško ljudstvo za čast svojega mesta in proti sovražniku — barbarju, ki hoče čisto in kulturno italijanstvo nado mestiti z barbarstvom, ki pozna le nasilstvo!“ Ti „visoki ideali“ so za nas barbarje pojmi, ki jih sicer razumemo, a jih ne čemo razumevati....

Potrjen zakon. Cesar je sankcioniral zakon, ki se tiče spremembe nekaterih točk v zakonu za pogozdovanje Krasa, sprejeten od goriškega in triškega deželne zbora. **Ljudska univerza.** Danes, v soboto 28. t. m. predava v gledališki dvorani „Trgovskega doma“ dr. Josip Silović r. j. vseučiliški profesor in prodekan vse učilišča v Zagrebu: Pabirci po starom hrvatskom kaznjem pravu. Vstopnina 10 vinarjev. Naj nikdo ne manjka!

Vesti iz Istre.

Zidarji v Ricmanjih in Borštu! „Narodna delavska organizacija“ sklicuje za danes 28. t. m. ob 8 in pol zvečer javen shod v Konsumnem društvu v Ricmanjih. Na shod so vabljeni vsi zidarji iz Ricmanj, Boršta in drugih krajev, kakor tudi ostalo delavstvo.

Zidarji! Agitirajte pridno, da bo udeležba res velika! Odbor skupine zidarjev N. D. O. v Trstu.

Nadomestna deželnozborna volitev v Pulji. Pula, 26./9.1912. Nocoj ob 7.30 zvečer se je vršil napovedani volilni shod v dvorani „Narodnega doma“. Akoravno je bilo slabo vreme, je bil obisk vendar povoljen. Shod je otvoril g. Stihovič, torej kandidat sam. Med svojim govorom je

razvijal svoj program ter oistro bičal kamoro, posebno na šolskem polju. Konečno je apeliral na zborovalce, da stopijo složno na 29. t. m. na volišče in oddajo glas na njegovo ime — za narodno stvar. Drugi govornik je bil sodnik dr. Milčič, znan kakor puljski Rybář, ki je v daljšem krasnem govoru razlajševal pomen teh volitev, bičal kamoro, posebno pa slikal nje delovanje pri občinski upravi ter je kazal na posledice, ako bi ista pri sedanjih volitvah zmagala. Tudi vojaškim volilcem je dajal v pomislek, dajo-li svoj glas oni tatinsko razkrinkani iredentovski kamori ali pa pošteni narodni in patrijotični hrvatski stranki. Konečno je tudi ta govornik priporočal složni nastop v nedeljo 29. t. m. in zmagala bo naša. Trobojka mora vihreati na areni, na tisti areni, na katero je ta razkrinkana kamora tako ponosna. Kakor tretji govornik je nastopil naš starina dr. Matko Laginja. Akoravno prehlajen vendar ni ostal doma, marveč je pihel med zborovalce, da pove tudi on svoje mnenje. Tudi dr. Laginja ni ostal dolžan kamori, marveč povedal ji je, kar ji gre. Med svojim govorom se je dotaknil tudi onega shoda v Opatiji dne 18. in 19. t. m. Konečno je orisal nasprotnega, kamornega kandidata dr. Antichlevicha, hrvatskega renegata, o katerem smo pisali že tudi mi. Smeje je omenil tudi, da ga pozdravlja že odkar je v Pulji, seveda hrvatski; Antichlevich pa mu še nikoli ni vrnil pozdrava. Tako so renegati in poturice. Sicer mu priznava vrline zdravnika in dobrega človeka, a drugega nič!

Kakor predgovornika, priporočal je tudi dr. Laginja zborovalcem, da se kakor en mož snidejo v nedeljo na volišču in oddajo svoj glas za vrlega narodnega kandidata g. Stihoviča.

Ko je še govoril en zborovalec, je g. Stihovič zaključil zborovanje, nakar je zbrano občinstvo priredilo govornikom burne ovacije. Kamora dela s parno silo. Znani nad kamorščak Albanese leta okrog kakor da bi zbesnel. Sploh je vse tako napeto, kakor nikdar poprej. Oni računajo že s posledicami, v slučaju propada. Ako zmagajo, pa je to za Hrvatstvo — katastrofa. Zato pa morajo vsa nesoglasja in osebnosti v naši stranki v ozadje, ker so tu višji cilji v nevarnosti. Apelliramo torej na vse one faktorje, da delujejo v tem smislu.

Iz Krvavega potoka: Takšne očitne pristranosti od strani c. kr. okrajnega šolskega sveta v Kopru pa še nismo doživeli. Pri nas imamo eno šolsko sobo v posloplju, kjer je — gostilna. To sobo je pred 3 leti potrdil c. kr. okr. šol. svet. Kar naenkrat je pa prepovedal nadaljno rabo te sobe. V naši občini se pa nahaja še ena šolska soba, ki je v hiši, kjer je tudi gostilna. Kaj, te sobe morda še ni opazil c. kr. okr. šol. svet? Kdo bi mislil, da se lahko tako različno uporabljajo zakoni in predpisi in sicer v okrožju 5 kilometrov?

Ako ne bo stvar v kratkem popravljen, pridemo na dan s točnimi vzroki temu postopanju.

Druge slovenske dežele

Izvrševalni odbor narodne stranke za Štajersko sklicuje za dan 6. oktobra v Celju strankni glavni zbor z dnevnim redom: a) poročilo o splošnem političnem položaju, o strankinem bodočem delovanju, o njeni organizaciji in časopisju; b) volitev glavnega in izvrševalnega odbora narodne stranke; c) poročilo o deželnem zboru; d) raznoterosti. Po glavnem zboru obed v raznih slovenskih gostilnah; nato si lahko udeleženci ogledajo narodno-obrambno razstavo v „Narodnem domu“.

Mali oglasi

Plačilo na obroke (tedenske ali mesečne). Obleke, plašči za moške in dečke, dečki, svilene šerpe. Ulica Antonio Caccia 6, I. 2064

Plemenski mrjasec in prasca 1 letna, največje, najtežje pasme na prodaj pri Rud. Luzniku v Dornbergu. 2069

Lepa meblirana soba se odda. Molin grande 44, II. vrata 8. 2070

Čajno maslo imam za oddati vsaki teden. Vepove Ivan Vidmar, Črnivih nad Idrijco. 2054

Na prodaj hiša - restavracija blizu mesta. Ugodni pogoji. — Naslov pove Edinost. 2022

Sodi vinaki rabljeni od 100 do 650 litrov, novi od 100 do 700 litrov, tri po 20 hl se prodajo. Sodar, Campo Marzio št. 14. 2005

Služkinje in hlapi dobje zelo dobra mesta v posredovalnici ulica Barriera 7, II. Becher. 1935

Soba meblirana se odda pri slovenski družini v ulici Boccaccio 16, I. s prvim oktobrom. 2040

Išče se trgovski pomočnik izučen in napol izučen, vstop takoj, na deželi. Naslov pove inseratni odelček Edinosti. 2045

Josip Štolfa mizaraki mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizaraka dela. 793

Velika zaloga krompirja, repe, zelja in fižola GIOVANNI CAPPAR & Co., Trst, ul. Ugo F. scolo št. 1. — NB. Izvršujejo se tudi naročbe za družine nad 25 kg. 1884

Kron 6200!

AUTOMOBILI FORD 1911
Največja tovarna sveta. Izdelovanje letas 40.000 vozadlinaga tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočice, „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša, kaj jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL . TRST
Piazza Goldoni 10-11, Tel. 1734

Velika centralna garaga, ulica del Bachi 16, vogal ulica Boccaccia
TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske)
Automobili na posodo po zmerni ceni.
Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — — Solidna postrežba.

Prodaj večjo množino žlahtnih

namiznih jabolk

oddam pa tudi na željo manjše zaboje. — Cene ugodne.

Franjo Mlakar, Lesce
Corenjsko.

Trgovina kuhinjskih potreščin

Trst, ul. Commerciale 3.
Velik izbor kuhinjske in sploh hišne priprave, porcelane in steklovine, luči in lesenih priprav.

Svojo higijenično brivnico priporoča slav. občinstvu

A. ŠEBEK,

brivec
TRST, ul. G. Carducci 9.

Trgovina oblek
AL GRAN MERCURIO
se je preselila
v isto ulico nasproti št. 8.
Obleke za moške in ženske
po izvanredno nizkih cenah.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave
TELEFON 1743.

ajbo jši vlr za dobivanje pečene kave

POZOR! Odprla se je nova
čevljarska delavnica.

Izdelujejo se vsake vrste čevlji; popravila se izvršujejo hitro. Cene zmernne. Izdelujejo se tudi gornji deli za čevljarje na ducat in po meri. — Udano se priporoča

Mihail Hučič
Trst, Salita del Promontorio 3

Prva jugoslovanska tovarna glasovirjev

Trst — via Farneto št. 42 — Trst.
Izdeluje, popravlja, uglasuje, menjuje glasovirje, pianine itd.
Delo točno. — Cene nizke.

TASSAMETRI AUTOMOBILI TRIESTINI

družba z o. z.
— Trst — ulica Tiziano Vecellio šte. 3. — Telefon šte. 250. —

Izleti na vse kraje
in varne. — Cene zmernne po dogovoru.

V ulici Carradori št. 4

(vogal ul. Nicolò Machiavelli)

se je otvorila te dni nova, velika

trgovina drobnarij

v kateri se prodajajo vsakovrstne bžutarije, japonske vaze, posode za kavo, čaj itd., katere prihajajo naravnost iz Japonske.

NUOVO
Hôtel Provinciale

(Novi deželni hotel)

Trst, largo Santorio 4 (Farneto).

40 sob, električna luč, ves komfort,

stroga snaznost. — Cene zmernne.

ALOJZIJ SKERL.

MATERE! — Ako hočete imeti zdrave in močne otroke, dojite jih same in uporabljajte za zboljšanje in pomnoženje lastnega mleka

ELLOL

zelo okusen izdelek, priporočen in predpisan od mnogih zdravnikov. Ta izdelek odpravlja vsled svoje izborne hranilne moči bolezni, ki so jim podvržene matere, ki same dojijo namreč vrtenje in bolečine v glavi, v hrbtu itd. Številna zdravniška spričevala.

Prodaja se v vseh lekarnah.
Glavna zaloga:

lekarna „GALENO“,
VIA S. CILINO - TRST.

G. de VECCHI

naslednik A. FONDA,

Trst, ulica del Bosco št. 17.

Zaloga sena, krme in otrobov.

Seno I., slama, ogersko seno,

beneški otrobi, otrobi št. 84

DAMIANO CHIEREGO

javlja svojim cenj. klijentom in

nemu občinstvu, da je odprl v

ulici Miramar šte. 1

nasproti kolodvora južne železnice

eleganten brivski salon

opremljen z vsem komfortom in odgovarjačvsem zahtevam higijene.

Posebna postrežba za gg. potnike pri prihodu in odhodu.

Ako hočete kupiti

fantazije za klobuke,

cvetlice, peresa,

potrudite se samo v novo trgovino

v ulici Acquedotto 41,

kjer najdete bogato izbero po naravnost smešnih cenah. Nada je umetne palme,

galanterije, servise za likerje itd.

Zaloga sodčkov za vino

starih, že rabljenih, in novih, iz debelega

lesa, z belim železom.

Trst - ulica Padulina št. 19 - Trst

Anton Pečar